

Oudernieuwsbrief april 2024

Voorwoord van de rector

Afgelopen woensdag was ik in de Novumhal, de gymzaal waar onze leerlingen van klas 6 zich na de vakantie tijdens het Centraal Examen van hun allerbeste kant zullen laten zien. Ik was er om bij de opening van het proefexamen aanwezig te zijn en het was mooi om te zien hoe deze lichte leerlingen er duidelijk al bijna helemaal klaar voor zijn: hun spullen waren op orde, ze hadden genoeg eten en drinken bij zich om een examen van 16 uur vol te houden en ondanks een beetje onwennigheid leken ze zich goed thuis te voelen in de toch wat strenge opstelling van de hal. Ik vermoed dat er in de meivakantie wel een beetje gestudeerd zal worden, maar ik heb er alle vertrouwen in dat het helemaal goed gaat komen en dat er mooie resultaten behaald zullen worden..

Op het Novum kijken we terug op een intensieve periode, waarin de werving van leerlingen voor komend schooljaar centraal stond. Er waren proeflessen, rondleidingen en panels met ouders, docenten en leerlingen op de voorlichtingsavond. Op de Open School hebben we laten zien hoe mooi het Novum is. Ik stond bij de deur en kon zo veel complimenten in ontvangst nemen: niet alleen voor de school als zodanig, maar ook voor de enthousiaste manier waarop personeel en leerlingen vertelden over de school. Dat was fijn om te horen!

Na de meivakantie gaan we met zijn allen de eindsprint inzetten - nou ja, sprint, we hebben naast het Centraal Examen nog ongeveer 6 lesweken en daarna de toetsweek en een paar mooie Novumdagen. En natuurlijk de ontvangst van de nieuwe brugklassers en de diploma-uitreiking. Ik wens u allen namens heel team Novum een fijne en ontspannen meivakantie!

Susannah Herman

Agenda:

- 29-04 t/m 09-04: meivakantie
- 13-05 t/m 16-05: reis klas 3 en maatschappelijke stage klas 4
- 14-05: Novumdag voor klas 1, 2 en 5 en start CE
- 20-05: lesuitval i.v.m. Tweede Pinksterdag.
- 03-06: interscolair softbaltoernooi
- 05-06: ontvangst nieuwe brugklassers
- 12-06: uitslag CE tijdvak 1
- 14-06: honours uitje
- 18-06: start CE's tijdvak 2
- 20-06: lessen vervallen i.v.m. studiedag
- 21-06 t/m 28-06: toetsweek voor leerjaar 1 t/m 5
- 28-06: inhaaltoetsen voor klas 1 t/m 3 en eindfeest alle leerjaren
- 01-07: inhaaltoetsen en inhaalmoment LO voor klas 1 t/m 5
- 02-07: uitslag CE's tijdvak 2 en Novumdag voor klas 1 t/m 5
- 03-07: Talentika akoestisch en Cambridge C1 examen
- 04-07: Novumdag voor klas 1 t/m 3, toetsen inzien, aanvragen herkansing
- 05-07: Novumdag voor klas 1 t/m 3, herkansingen klas 4 en 5 en v.a. 12:00 uur Novumdag
- 10-07: rapportuitreiking
- 11-07: diploma-uitreiking
- 15-07 t/m 23-08: zomervakantie

Op de website kunt u onder 'Nieuwsbrieven' het [archief van de nieuwsbrieven](#) vinden.

Wilt u op de hoogte blijven van vrolijke actualiteiten op het Novum? Volg het Instagram-account van het Novum: [@gymnasium_novum](#).

De volgende nieuwsbrief verschijnt in de week voor de zomervakantie.

Nieuws van het Novum

Anne Sophie bereikt eindronde Aardrijkskunde Olympiade

De leerlingen van 5V met Aardrijkskunde in hun pakket doen elk jaar in januari mee met de voorronde van de Aardrijkskunde olympiade. Dit doen zij samen met zo'n 6000 andere kandidaten verspreid over diverse scholen in Nederland.

In 2016 mocht Wessel Bruinsma onze school vertegenwoordigen bij de eindronde. Mevrouw de Beer, docent Aardrijkskunde, is bijzonder trots dat dit jaar wederom een leerling van onze school de eindronde heeft bereikt. Anne Sophie Levin zal van dinsdagavond 4 juni tot en met vrijdag 7 juni op de Universiteit van Amsterdam middels diverse testen en veldwerk kunnen laten zien wat zij nog meer in huis heeft aan aardrijkskundige kennis en vaardigheden.

Meedoen aan zo'n eindronde is al een mooie ervaring, maar kan uiteindelijk resulteren in deelname aan de internationale Aardrijkskunde Olympiade die in de tweede helft van augustus in Dublin plaats zal vinden.

Wij wensen Anne Sophie veel succes!

Twee interscolaire toernooien

De leerlingen van Gymnasium Novum hebben hun school weer goed vertegenwoordigd bij een tweetal interscolaire sporttoernooien. In de week van 15 april was er op maandag een volleybaltoernooi waarbij onze leerlingen de strijd aan gingen met leerlingen van andere scholen van stichting Spinoza. Dinsdag is een groep sportievelingen met de bus naar Haarlem afgereisd om daar deel te nemen aan het Olympic Moves hockeytoernooi. Ze hebben mooie resultaten geboekt, maar vooral ook weer heel veel plezier gehad!

Girlsday!

Door heel Nederland openen bedrijven op Girlsday hun deuren om meiden van 10 tot 15 jaar kennis te laten maken met bèta, techniek en IT. De inzet van deze dag is om de interesse van meisjes voor het bèta onderwijs te vergroten en een carrière in de techniek en IT als optie te overwegen. Op donderdag 11 april hebben 20 meiden van het Gymnasium Novum meegedaan met de Girlsday. Zij werden ontvangen door het ingenieursbureau van de Gemeente Den Haag. Algemeen directeur Martine sprak met de meiden over hoe het is om als vrouw in een technisch beroep werkzaam te zijn. Ook moeilijke vragen werden eerlijk en uitgebreid beantwoord.

De meiden kregen de opdracht een studie te maken van de nieuw in te bouwen vuurtoren en inrichting van de omgeving in Kijkduin. Er moest daarbij ook een maquette gemaakt worden.

Alle medewerkers van het ingenieursbureau waren diep onder de indruk van het enthousiasme en niveau waarmee onze leerlingen aan de slag gingen.

Het winnende ontwerp: let ook op het detailniveau.

Leerlingenconferentie BPS

Jaarlijks is er in Utrecht een conferentie voor hoogbegaafde leerlingen van begaafdheidsprofiel scholen. Livia Rijkels uit klas 5 ging dit jaar mee en vertelt ons hieronder over de dag.

Met een aantal honours- en hoogbegaafde leerlingen vertrokken we naar Utrecht en bij de bushalte daar werd al snel duidelijk dat wij niet de enigen waren met belangstelling. Een bus vol neurodivergentie kwam aan bij The Colour Kitchen, waar we ontvangen werden met een kopje thee.

Mijn eerste lezing werd gegeven door Marko Otten en ging over Provo: de ludieke opstand van de jaren 60. In eerste instantie was dat niet waar mijn interesse lag, maar nu ben ik toch blij dat ik ineens van alles weet over een redelijk onbekend deel van de geschiedenis. Na een gezellige lunch op de trap luisterde ik zeer geboeid naar Maria Postema, een vertaalster van Young Adult boeken. Ze had het over de subtiele verschillen tussen Nederlands en Engels en over wat er eigenlijk belangrijk is in een goede vertaling. We mochten ook zelf oefenen met een paar zinnen en ik moet zeggen dat ze me echt geïnspireerd heeft. Als laatste heb ik door Stefan van der Stigchel veel geleerd over aandacht en concentratie. Veel interessante dingen over bijvoorbeeld verschillende lagen van concentratie of over slaap zullen me zeker bijblijven.

Het was echt leuk om het enthousiasme en de interesse van zowel sprekers als andere leerlingen te zien. Iedereen daar dacht op een net andere manier en dat zorgde voor een soort verbinding. Naast de lezingen zelf, vond ik alle gesprekken met leerlingen en begeleiders heel fijn. Het was een zeer geslaagde dag.

Open School

Nadat onze rector mevrouw Herman de vlag gehesen had, konden de deuren op zaterdag 16 maart officieel open voor de Open School. Een flink aantal leerlingen uit groep 7 en 8 stond met hun ouders voor de deur en kreeg bij binnenkomst een sticker met hun eigen naam opgeplakt, een tasje met daarin een gezellige plattegrond van de school en een flyer met daarop een goedgevuld programma.

Er waren rondleidingen door onze leerlingen, informatiekramen en een grand café met tosti's in het Atrium. In allerlei lokalen hebben docenten met trots en enthousiasme laten zien wat er bij ons te leren en beleven valt. Er waren onder andere spelletjes, puzzels en opdrachten te doen. Er waren proeflesjes, demonstraties bij onder andere Natuurkunde en Biologie en in de Novum-Maartenshal kon gesport worden. Een aantal bezoekers was hier al goed op gekleed, want zij kwamen rechtstreeks van het sportveld naar onze Open School toe. Er waren optredens bij muziek, er was een open repetitie bij drama en een presentatie voor ouders in de collegezaal.

De sfeer was goed en dat bleek ook uit de feedback die we gekregen hebben. Bezoekers gaven daarnaast aan dat er een mooi gevarieerd programma was en dat ze het gevoel hadden een goed beeld te hebben van de school. Onder de bezoekers die ons voorzien hebben van zeer welkome feedback hebben wij een taart verloot. Eva kwam de taart bij ons op ophalen, die haar vader Tim via de loting op onze Instagram won.

Van 25 tot en met 31 maart hebben de leerlingen uit groep 8 uit regio Haaglanden een keuze kunnen maken voor hun toekomstige school. Hierna is in de gemeente gekeken naar voorkeur en na de meivakantie horen wij welke leerlingen wij volgend jaar mogen verwelkomen in de brugklas.

Oorlog en vrede

Tijdens de Novumdag 'Oorlog en vrede', die op 23 april plaatsvond, hebben de leerlingen uit klas 3 in verschillende klasoverstijgende samenstellingen twee gastlessen gekregen over het onderwerp oorlog en vrede. Onder andere een soldaat die de val van Srebrenica heeft meegemaakt en een zoon van een overlever van Auschwitz waren die dag op school om de leerlingen hun persoonlijke verhaal te vertellen.

Nadat de leerlingen de verhalen gehoord hadden, hebben ze met hun klasgenoten een uitwisselingsopdracht gedaan. In de middag zijn zij naar buiten gegaan en hebben zij joodse slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog in Voorburg herdacht door een witte roos bij een Stolperstein neer te leggen.

Welbevinden op het Novum

Uit het onderzoek van het Trimbos-instituut '[Jong na Corona](#)' blijkt dat het geluk en de mentale gezondheid van jongeren in Nederland onder druk staan. Op het Novum willen we onze leerlingen een veilig en inclusief schoolklimaat bieden. Met andere woorden: we willen graag dat leerlingen zich goed voelen op het Novum. Wanneer dit zo is, ontwikkelen kinderen een positieve houding ten opzichte van leren, voelen ze zich betrokken bij de schoolgemeenschap en zijn ze gemotiveerd om deel te nemen aan onderwijsactiviteiten. Kernaspecten van 'zich goed voelen' zijn: het opbouwen van sociale relaties en het gevoel van autonomie, veiligheid en betrokkenheid hebben.

Novum is een [Gezonde School](#) en werkt actief aan het welbevinden van zijn leerlingen. Dit schooljaar doen we mee aan een leernetwerk, dat wordt georganiseerd door de [Stichting het Zelfstandig Gymnasium](#). Concreet betekent dit dat er in het onderwijsprogramma in alle leerjaren structureel aandacht is voor onderwerpen binnen het thema welbevinden. Te denken valt aan Novumdagen die positieve groepsvorming bevorderen, lessen over inclusiviteit en diversiteit en een workshop waarin leerlingen leren op te staan tegen discriminatie. In de onderbouw zijn er lessen over hoe leerlingen leren, hoe hersenen werken en welke strategieën je in kan zetten bij het leren.

We nemen ook ons anti-pestbeleid onder de loep. Preventie en aanpak van pesten staan hoog op de agenda. Een aantal docenten, verenigd in de werkgroep 'kansengelijkheid', werkt actief aan het doel om alle leerlingen zich thuis te laten voelen bij ons op school, ongeacht culturele of sociaal-economische afkomst.

Profielwerkstukken

In leerjaar vijf gaan de leerlingen aan de slag met hun profielwerkstuk (kortweg PWS). Deze naam dekt de lading niet helemaal. Het staat de leerlingen immers vrij om ook buiten hun profiel te werken aan een groot onderzoeksproject. Het uitgangspunt hierbij is dat het aansluit bij de interesse van de leerling en dat het inhoudelijk voorbereidt op wat de leerling kan verwachten tijdens de vervolgopleiding.

Om deze reden worden er ook samenwerkingen gezocht en gestimuleerd met universiteiten, met name die van Leiden en Delft. In de regel werken leerlingen in tweetallen aan hun PWS, en hebben hier ruwweg een jaar de tijd voor. Het is dan ook een groot project, dat afgesloten wordt tijdens de traditionele presentatieavond.

Momenteel zijn we met de begeleiders, examencommissie, schoolleiding en de PWS-coördinator bezig om het PWS-traject toekomstbestendig te maken. Zo is er met ingang van de huidige lichting een nieuw beoordelingsformulier geïntroduceerd, waarin zowel het proces als het eindproduct duidelijk en eenduidig beoordeeld worden. Hierin houden we tevens rekening met nieuwe ontwikkelingen in de maatschappij, zoals de mogelijkheden van generatieve ai. Op deze manier beogen wij dat het PWS een middel is voor leerlingen om te leren hoe het wetenschappelijk proces in elkaar zit en om zelfstandig iets te ontdekken over de wereld om hen heen.

Op het podium en op het grote doek

Theaterbezoek Duits

Het cluster Duits van klas 6 vierde op zaterdag 6 april het einde van de laatste toetsweek op gepaste wijze met een theaterbezoek in de Leidse Schouwburg. Op de planken stond niemand minder dan Sven Ratzke, internationaal geprezen artiest, half Nederlands, half Duits, met zijn wervelende show 'Marlene'.

Hierin kruipt Ratzke in de huid van zangeres en actrice Marlene Dietrich, icoon en wereldster in de jaren 20 tot en met 60 van de vorige eeuw.

De rol van Dietrich is Ratzke op het lijf geschreven. Zij is een van zijn inspiratiebronnen. Marlene Dietrich droeg mannenpakken, Sven verleidde het publiek met een prachtige glamourjurk. De show ging dan ook, naast de mooie bekende liedjes van Dietrich (die we in de les besproken hadden), en haar opstelling in WO II, over jezelf kunnen zijn. Een thema, waar onze school zich sterk voor maakt. Waar blijft de 'ik', als je een beeld van jezelf voor de buitenwereld schiept?

De leerlingen waren erg enthousiast en hebben weer een nieuwe ervaring opgedaan. Het was een heerlijke avond.

Scholieren Filmfestival

Inmiddels is het Scholieren Filmfestival een traditie van onze school. Heel leerjaar 4 en 5 trok op 16 april naar het Filmhuis in Den Haag om een speciaal programma bij te wonen.

Een groepje leerlingen uit de 4e en 5e klas heeft tijdens de Novumband het festival georganiseerd. Zij kozen het thema en de films, maakten een trailer en regelden de organisatie. Dit jaar was het thema 'mysterie', waarbij de films ook geheim gehouden werden en er bij de kaartverkoop dus een keuze gemaakt moest worden op basis van een cryptische filmbeschrijving.

Uiteraard hebben speurneuzen deze weten te ontcijferen en zo wisten de meeste leerlingen op de ochtend van het festival dat Hot Fuzz, The Prestige, True Romance en Den Skyldige getoond zouden worden.

Sofie? Door Livia Rijkels uit klas 5

In de week van 9 april legde Toneel Novum de laatste hand aan een zelfgeschreven bewerking van het boek *De wereld van Sofie* van Jostein Gaarder. Na maandenlang hard werken konden we eindelijk aan het publiek laten zien waar we zo lang mee bezig zijn geweest. Vanaf september zijn ongeveer 50 enthousiaste leerlingen onder de geweldige leiding van Sanne Heijnis en Saskia Muller elke donderdag bijeengekomen om een voorstelling uit de grond te stampen. Hoewel het soms leek alsof niemand van ons wist hoe het er uiteindelijk uit ging zien, is toch alles gedgekomen. Allemaal hebben we onze donderdagmiddagen, een weekend in februari en nog veel meer tijd opgeofferd voor dit gemeenschappelijke doel. Het resultaat is er een om heel trots op te zijn.

Ons stuk 'Sofie?' heeft de vorm van een filosofie cursus, gepresenteerd als spelshow. Sofie, de hoofdpersoon gespeeld door meerdere spelers, komt in aanraking met de meest prominente Westerse filosofen en stromingen vanaf de oudheid tot aan het nu. Tot haar ontzetting blijkt echter dat deze cursus niet voor haar bedoeld was, maar voor het publiek. Wanneer iedereen al bijna de zaal verlaat, begint Sofie's reis pas echt. Wie is Sofie eigenlijk? Is ze nog hetzelfde na deze cursus?

Misschien ligt haar kracht wel gewoon in haarzelf? Maar had dit alles dan geen effect op haar? De verschillende versies van haar realiseren zich dat alle opgedane kennis wel degelijk invloed op haar heeft. Elk van hen gaat een eigen weg, behalve de Sofie die weigert om een keuze te maken. Naast filosofie bespreekt onze voorstelling zo ook actuele thema's, bijvoorbeeld het zoeken naar identiteit en een eigen richting.

Zelf zit ik sinds dit jaar pas bij toneel, maar ik ben heel blij dat ik nu mee doe. Officieel ben ik regieassistent: een soort hulpje van Sanne en Saskia, maar het schrijven vind ik eigenlijk het allerleukste. Met heel veel plezier heb ik onder andere het liedje, de gedichten en veel stukken aan het einde van de voorstelling geschreven. Ik ben Sanne en Saskia ontzettend dankbaar dat ze me hiervoor de ruimte hebben gegeven, want ik vond het fantastisch om te doen en heb er veel van geleerd. Ik vind het nog steeds ongelofelijk dat iets wat ik heb geschreven, daadwerkelijk op het podium terecht is gekomen. Het was een onvergetelijke ervaring om met al deze fanatiekelingen samen hieraan te werken.

Bij dezen uit ik namens iedereen nog extra dank aan Thomas Maljers, hoofd grime, decor, kostuum en promotie (hij heeft ook de poster gemaakt waar alle spelers op staan die hij gegrimed heeft!), aan Višnja Pavlović voor het uitzoeken en/of componeren van alle muziek in de voorstelling, aan Hidde Boersma die zich zeer gedreven heeft ingezet voor het licht en geluid, aan alle productieleden die de praktische zaken zoals overnachting op toneelweekend en al het (avond)eten hebben geregeld, aan de vader van Olivia Rothwell die alles heeft gefilmd, aan de geweldige spelers en natuurlijk aan Sanne en Saskia, zonder wie dit nooit mogelijk was.

Dit is jammer genoeg het laatste stukje dat ik voor deze voorstelling schrijf, maar ik verheug me nu al op volgend jaar, als we *Antigone* spelen.

In de schijnwerpers

Michelle hoort op het podium

De 16-jarige Michelle Kumara speelt al vanaf haar 5^e viool. Op haar 9^e besloot zij dat ze dit op hoger niveau wilde gaan doen en werd ze uiteindelijk toegelaten tot de School voor Jong Talent (SvJT) op het Koninklijk Conservatorium in Den Haag. Vanaf dat moment combineert zij een intensief programma van onder andere muziektheorie, individuele repetities en repetities met de piano op het conservatorium met haar schoolwerk.

Inmiddels zit Michelle in klas 4 van Gymnasium Novum. De combinatie is soms best pittig, omdat zij naast de lessen op de middelbare school ook op het conservatorium nog meerdere lessen en repetities per week heeft. “Ik heb de uitdaging van de combinatie denk ik gewoon nodig”. Tijdens toetsweken moet zij soms ook optreden, maar ze heeft de goede begeleiding van haar tutor Nico Dik die met haar meekijkt over hoe men dit kan organiseren. “Ik heb meneer Dik als tutor gekozen, omdat zijn dochter ook muziek maakt op hoog niveau. Hij weet dus wat je meemaakt en ik kan veel van hem leren.”.

Nico Dik: “In de 3^e klas is Michelle mijn mentorleerling geweest en nu is zij mijn tutorleerling. Ik heb haar als een buitengewoon bescheiden, zeer sociale en ijverige leerling leren kennen. Maar pas toen zij mij er een keer op attent maakte dat zij op de zondagmiddag op televisie speelde, heb ik mogen horen wat een toptalent zij is! Ik was erg onder de indruk van haar virtuositeit en vooral ook van het gevoel dat zij in haar vioolspel legt. Ik ben er van overtuigd dat zij het nog ver gaat brengen in de muziek. Haar bescheidenheid siert haar des te méér!”

Tijdens het tweejaarlijkse Talentika op school mogen haar medeleerlingen en docenten genieten van haar vioolkunsten, die ze soms laat zien met een van de andere muzikale talenten die we op Gymnasium Novum hebben. Maar Michelle draait haar hand ook niet om voor grote landelijke optredens. “Ik krijg vaak te horen dat ik op het podium hoor”, zegt zij met een bescheiden glimlach. Je kunt haar daar ook gezien hebben, bijvoorbeeld als begeleiding bij ‘Kerst met de zandtovenaar’. Recentelijk nog won zij de tweede plaats in de Davina Wely prijs bij het Nederlands Vioolconcours. “Ik moest me hier wel driekwart jaar van tevoren op voorbereiden, want ik moest 15 stukken instuderen: 5 voor de eerste ronde, 6 voor de tweede en 4 voor de finale. Maar je weet van tevoren natuurlijk niet tot hoe ver je komt.”.

Of ze over twee jaar, na het behalen van haar gymnasiumdiploma ook toetreedt tot het Koninklijk Conservatorium weet ze nog niet. Er gaat nog een hele selectieprocedure aan vooraf. “Ik weet wel dat ik naar het conservatorium wil, maar nog niet in welke stad. Daarnaast wil ik ook een andere studie doen, maar ik weet nog niet welke.”.

Novumdagen voor klas 4 en 5

Vanaf het einde van afgelopen schooljaar werkt een ontwikkelaarsgroep van docenten hard en enthousiast aan het ontwerpen van Novumdagen voor de bovenbouw. Tijdens de informatieavond voor klas 4 en 5, die afgelopen januari en februari plaatsvond, is gepresenteerd hoe de Novumdagen voor de bovenbouw er uit gaan zien. Een aantal secties presenteerde hun ontwerpproces en inhoudelijke plannen en er was ruimte voor vragen over de organisatie.

Momenteel wordt er naast de inhoudelijke Novumdagen ook hard gewerkt aan een rooster, waarin ook LO en examentraining voor klas 6 verwerkt worden. Voor klas 4 en 5 worden in dit rooster onder andere leerjaarbrede en vakoverstijgende dagen verwerkt, maar ook momenten waarop leerlingen keuzes maken voor een bepaalde Novumdag op basis van hun vakkenpakket. Op maandag 13 mei krijgen collega's de gelegenheid om de eerste versie van het Novumdagschema in te zien en er feedback op te geven. In de eerste twee weken na de vakantie wordt het schema ook getoetst aan de verschillende profielen die leerlingen hebben. Zo kijken we of er voldoende dekking en keuzemogelijkheden zijn. Leerlingen zullen daarvoor uitgenodigd worden. De feedback van collega's en leerlingen gaat ongetwijfeld leiden tot een tweede versie van het schema. Eén ding staat in ieder geval vast: tijdens de startweek en de eerste Novumdag zal uitgebreid aandacht worden besteed aan het jaarprogramma, zodat leerlingen goed geïnformeerd het nieuwe schooljaar ingaan. Parallel aan het afmaken van het schema staat de ontwikkeling van de inschrijfsystematiek. Wanneer we daarvoor een goede methode hebben gevonden, zullen we daarover communiceren.

Op 4 en 5 april volgden alle leerlingen uit klas 4 en 5 Novumdagen. Op deze dagen stonden er excursies op de planning en was er ruimte om net ontworpen Novumdagen uit te proberen. Hieronder is te lezen wat onze leerlingen uit klas 4 en 5 die dagen beleefd en geleerd hebben.

Scheepvaart Museum en Paleis op de Dam

Na een week toetsen maken kon klas 5 zich op donderdag 4 april weer laven aan cultuur in de hoofdstad. We arriveerden ruim op tijd bij het Scheepvaartmuseum. Daar kreeg de ene groep een rondleiding in de hoofdgalerij: 'Republiek aan zee', terwijl de andere groep langs foto's van Kadir van Lokhuizen gevoerd werd. Zijn foto's zijn een zoektocht naar de oorsprong van ons voedsel, en de rol van Nederland en de scheepvaart in het voedselsysteem. Geen geschiedenis, eerder economie, maar wel interessant.

's Middags werden we ontvangen op het Paleis op de Dam voor de interactieve rondleiding Grieken en Romeinen in het prachtige stadhuis. Kazik, onze gids, was zeer onder de indruk van onze kennis over de Griekse Mythologie. De helft van het leerjaar deed het programma in omgekeerde volgorde.

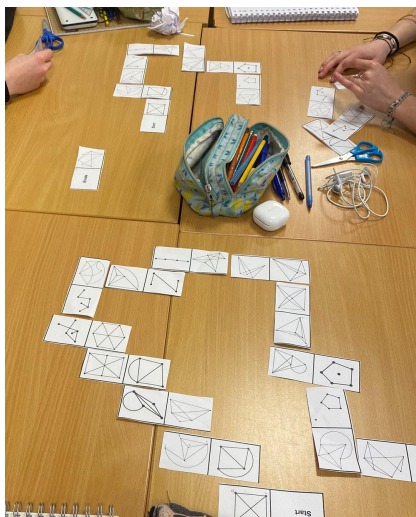
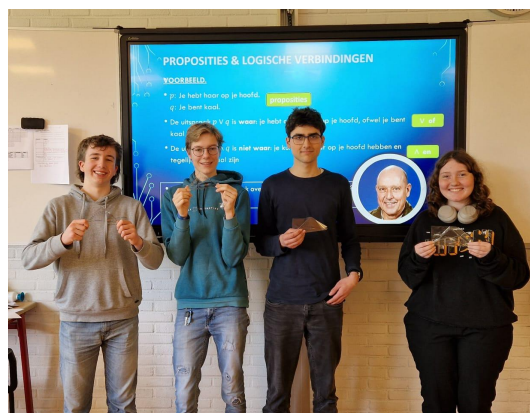
Let's talk about sex!

Voor klas 4 is er een Novumdag georganiseerd over seks. Gastdocenten van de Stichting Sex Matters gaven een workshop over verbale en non-verbale communicatie, onderling vertrouwen en respect hebben voor de grenzen van een ander. De stichting legde ook uit dat consent niet alleen gaat over expliciet toestemming geven, maar ook over het achterhalen van wat de ander wel of niet fijn vindt.

Grafen, optimaliseren en logica

De wiskundesectie heeft deze dagen benut om een drietal vers ontworpen Novumdagen voor de bovenbouw uit te proberen en feedback bij de leerlingen op te halen. Vanuit het idee om praktische toepassingen van de wiskunde aan te bieden buiten het boek om, maar wel passend bij het curriculum, zijn de dagen over Grafen voor heel klas 4, optimaliseren voor 5 wiskunde A en Logica voor 5 wiskunde B ontworpen.

Leerlingen waren heel enthousiast over de mogelijkheid om binnen deze Novumdagen keuzes te maken. Bij Grafen kon dit zowel voor de manier waarop de leerlingen de basistheorie tot zich namen, namelijk met een video of met een reader, als bij de verdieping. Leerlingen konden op basis van hun eigen interesse en beheersingsniveau een keuze maken voor een toepassing. Dat leerlingen met echte toepassingen van de wiskunde aan de slag gingen, gaven ze aan heel leuk te vinden. Zo gingen de leerlingen uit 5V bij optimaliseren aan de slag met bevoorrading voor supermarkten en, zoals u eerder heeft kunnen lezen, een op dat moment heel actueel onderwerp: de inschrijving van leerlingen op verschillende middelbare scholen in een gemeente.

Ook gaven leerlingen in de feedback aan dat ze de activerende manier van leren fijn vonden. Dit was bijvoorbeeld terug te zien in de 'grafendomino' en 'de logische missie'.

De ontwikkelaars vonden het heel waardevol om de ontworpen dagen uit te proberen en feedback op te halen bij de leerlingen. We kijken met trots terug op de inzet van de leerlingen en kunnen nu verder aan de slag met het verbeteren en het ontwikkelen van de Novumdagen wiskunde.

Huis van het Boek

Op 5 april verzamelde een kudde tieners zich voor het Huis van het Boek, *formerly known as* Meermanno. Eenmaal binnen werd de groepen in tweeën gehakt en kreeg elk groepje een leider. Iedereen hobbelde achter de groepsleider aan een trap op. En nog een trap. En nog een trap. Er leek geen einde aan te komen, maar ineens doemde het Scriptorium op. Ouderwetse schoolbanken, heel veel potjes met inkt, ganzenveren en bruine monnikspijen aan kapstokken: wat gingen ze doen? Na een korte instructie gingen de kinderen aan de slag met kalligrafie. Uiterst geconcentreerd werden namen geschreven, inktvlekken weggepoetst en om extra oefenblad gevraagd. Ze waanden zich heuse middeleeuwse schrijvers en gedroegen zich voorbeeldig. We kregen als school zelfs een compliment over het gedrag van onze kinderen. Na alle schrijverij en serieuzigheid was het tijd voor het betere werk: foto's maken van elkaar in monnikspij! En gelijk hadden ze.

Gymnasium Novum is onderdeel van 4OLS: de vierde opleidingschool. Jaarlijks mogen wij daarom studenten van de lerarenopleidingen uit de regio begeleiden in hun ontwikkeling tot docent en ook van hen leren. Hieronder vertelt een aantal studenten over hun ervaringen op het Novum.

Alexandra Oostindjer

Geschiedenis

Dit is mijn eerste stage binnen het onderwijs en voordat je aan de slag gaat, word je van gewaarschuwd voor wat je gebied van orde in de klas klas kunt verwachten. Op dag één van de minor word je hier al voor klaargestoomd.

Zodra je op Gymnasium Novum de school in loopt, merk je echter dat dat helemaal niet de sfeer is. De leerlingen van het Novum zijn bijna bizar braaf. Hoge cijfers halen is hier het doel en misschien zelfs cool. Ik ben er nog niet uit of dit de ideale stageschool is of dat dit me alleen maar voorbereidt op een uitzonderingssituatie, maar het is in ieder geval erg fijn om hier te werken.

Carlijn Jansen

Biologie

Graag deel ik mijn ervaringen als stagiaire op het Novum. Dit is het tweede jaar van mijn stage en dat betekent dat dit het startpunt is van mijn

lesgevende rol. Het Novum is voor mij de perfecte omgeving om de stap naar lesgeven te zetten. De school heeft een fijne sfeer en de leerlingen tonen een oprechte nieuwsgierigheid, ze delen hun interesse over onderwerpen in de les waar we vervolgens leuk over kunnen kletsen.

De samenwerking met collega's heeft mijn stage-ervaring nog waardevoller gemaakt. Over een paar maanden kan ik terugkijken op een leerzame en leuke stageperiode op het Novum.

Lianne Bos

Wiskunde

Voordat ik aan mijn stagetijd op Gymnasium Novum begon had ik geen idee wat ik moest verwachten van werken

in het onderwijs en of lesgeven iets voor mij zou zijn. Op deze school heeft men me echter alle mogelijkheid gegeven om dit te onderzoeken door alle aspecten van het leraarschap te laten zien, wat zich zeker niet beperkt tot alleen lesgeven. Daarnaast heerst er hier een fijne sfeer en heb ik genoten van de omgang met de leerlingen, die meer dan bereid waren om een stagiaire een goede start mee te geven. Ik ben in het bijzonder blij dat ik zoveel met de leerlingen uit 3E heb kunnen lachen en leren en weet nu dat ik lesgeven op het Novum in ieder geval heel gaaf zou vinden.

Sharon van Waaij

Scheikunde

Tijdens mijn medische studie dacht ik: "laat ik als minor iets totaal anders gaan doen". Zo belandde ik op het Novum. Hoewel ik eerst, door mijn eigen vooroordelen, wat nerveus

werd van de gedachte van stage lopen op een categoriaal gymnasium, bleek de werkelijkheid anders dan ik van tevoren gedacht had. Vanaf het begin voelde ik me welkom en goed begeleid. Iedereen was behulpzaam en maakte graag een praatje. Juist het enthousiasme en de motivatie van de leerlingen maken het lesgeven erg leuk.

Deze stage heeft mij zeker aan het denken gezet over een toekomst in het onderwijs!

Benelux Debat Competitie

Op 2 maart deed een team mee aan de [Benelux Debat Competitie](#). Het team bestond uit Daniël Dekker, Lisa Demir en Thorben Maas. Deze keer ging het om de Hogerhuis-variant, ook wel bekend als parlementair debatteren. In deze vorm debatteren teams van drie of vier leerlingen tegen elkaar. De spreektijden zijn de eerste drie rondes vier minuten en de vierde (en laatste) ronde twee minuten.

De leerlingen doen hieraan mee om zich voor te bereiden op het NK parlementair debatteren, dat plaatsvindt in het najaar van 2024. In het prachtige schoolgebouw van het [College Hageveld](#), een voormalig seminarie in Heemstede, wist het Novumteam alle drie de rondes te winnen en daarmee ook het Hogerhuistoernooi van deze dag. Een heel mooie prestatie.

Novum wint 'Op weg naar het Lagerhuis'

Het debatteam van het Novum heeft de 'Op Weg Naar Het Lagerhuis' competitie 2024 (OWNHL) gewonnen. Deze belangrijke debatwedstrijd wordt georganiseerd door BNN/Vara. Het Novum doet altijd enthousiast mee en de resultaten zijn de laatste jaren opmerkelijk: in 2022 landelijk winnaar, in 2023 verliezend finalist en nu wederom landelijk winnaar. "Een bijzondere prestatie", aldus begeleider Hanke Winus, docent maatschappijleer.

Het team stopt veel tijd in het oefenen en voorbereiden met dit als resultaat. In de halve finale mocht het Novum het opnemen tegen het Candea College uit Duiven en in de finale tegen het Praedinius Gymnasium uit Groningen. Onderwerpen waren onder meer het verbieden van cryptomunten, het verlagen van de stemleeftijd naar zestien jaar en het herinvoeren van de militaire opkomstplicht.

Het winnende team bestaat uit Carmen van Leeuwen, Ivo Doorn, Aymen elMarsse, Dina Kadiri, Jip van Wilgen, Victor Maas, Lisa Demir, Meike Cozijn, Anna Rodenburgh en Jasmijn Veldstra. De 'junior debaters' waren Thorben Maas en Daniel Dekker.

De examens komen eraan!

Hoe bereid je je goed voor op het Centraal Examen?

Op dinsdag 15 mei aanstaande start het Centraal Examen voor de leerlingen van klas 6. In de afgelopen weken is er hard gewerkt om het programma van toetsing en afsluiting af te ronden. De een moest nog iets inhalen, de ander wilde nog een onderdeel herkansen, maar nu is alles klaar en zijn de resultaten van het schoolexamen uitgewisseld met de Inspectie van het Voortgezet Onderwijs.

Ondertussen zijn de kandidaten begonnen met de directe voorbereiding op hun examens. Daarom hebben we in april de reguliere lessen vervangen door examentrainingen en veel tijd vrijgemaakt voor zelfstudie. Ook in de komende weken zal er nog hard gewerkt worden.

Zoals altijd staan verreweg de meesten van onze leerlingen er goed voor. Dat blijkt ook uit de gemiddelde resultaten van alle gemaakte schoolexamens. Deze hebben gelukkig een goede voorspellende waarde. Voor verreweg de meesten is dat een bemoedigende wetenschap. Voor anderen betekent het wellicht dat ze nog even een paar tandjes bij moeten zetten.

Hoe goed de leerlingen zich ook op hun examen voorbereiden, het blijft altijd een spannende onderneming. Daarom hebben we afgelopen woensdag een oefensessie georganiseerd. Leerlingen hebben in de examenzaal een oud examen naar keuze gemaakt. We hebben dit oefenexamen onder dezelfde omstandigheden als een echt examen afgenomen. We zijn bijzonder trots op hoe de leerlingen zich tijdens deze oefensessie hebben ingezet. Afsluitend aten we een frietje op het plein onder de swingende begeleiding van de band 'Utrecht straatherres' van onze muziekdocent Thomas van den Ende.

Soms vragen ouders ons hoe ze hun kinderen het beste kunnen ondersteunen op weg naar het examen. Vertrouwen geven, motiveren of bemoedigen, helpen waar nodig: het is allemaal belangrijk. Goede nachtrust, een regelmatig leven, gezond eten en af en toe wat ontspanning zijn echter minstens zo belangrijk. Het meeste werk is immers al in de afgelopen zes jaar verzet. De komende weken worden de puntjes op de i gezet. Nog even volhouden; het einde is in zicht.

We wensen al onze examenkandidaten heel veel succes!

Belangrijke informatie!

Inleveractie schoolspullen

Voor een aantal van onze leerlingen is het om financiële redenen lastig om schoolspullen aan te schaffen en tegelijkertijd zien we dat sommige schoolspullen na de examens helemaal niet meer gebruikt worden terwijl deze nog goed te gebruiken zijn. Om die reden organiseren we een inhaalactie waarbij de huidige examenleerlingen hun oude schoolspullen kunnen na de examens kunnen inleveren. Denk daarbij aan nog bruikbare Chromebooks (teruggezet naar fabrieksinstellingen), woordenboeken, (grafische) rekenmachines en atlassen.

Op maandag 8 juli leveren de examenleerlingen hun boeken in. Wij zorgen dat er die dag ook een plek is waarop ze eerder genoemde spullen in kunnen leveren. Na het inleveren zorgen wij ervoor dat ze bij leerlingen terecht komen die ze goed kunnen gebruiken.

We zouden het ontzettend waarderen als u samen met uw kind kunt kijken of bovengenoemde spullen gemist kunnen worden.

Stichting Novumfonds

De Stichting Novumfonds is in 2023 opgericht met als doel het vergroten van kansengelijkheid op Gymnasium Novum. Wij willen het voor alle leerlingen mogelijk maken om aan alle activiteiten op het Novum deel te nemen, ook als hun ouders of verzorgers de kosten voor die activiteiten niet of niet helemaal kunnen voldoen. Bovendien willen we projecten of andere activiteiten die de kansengelijkheid vergroten financieel ondersteunen.

Uiteraard is het voor iedereen mogelijk om een bijdrage te leveren aan de Stichting Novumfonds. Dat kan op rekeningnummer NL15 RABO 0365 9167 65. We zijn het fonds nog aan het opbouwen, dus iedere bijdrage is meer dan welkom. We zijn ook op zoek naar ideeën over hoe we aan fondsen zouden kunnen komen: als u ons kunt helpen, neem dan vooral contact op met Susannah Herman (s.herman@gymnasiumnovum.nl). Een aanvraag doen bij de Stichting Novumfonds is eenvoudig: als u zich meldt bij de mentor/tutor van uw kind of bij Susannah Herman, wordt het snel geregeld!

Meer informatie over Stichting Novumfonds is te vinden op [onze site](#).

Kindregeling gemeente

De gemeente Leidschendam-Voorburg helpt kinderen van ouders die problemen hebben door de kinderopvangtoeslag. Zijn er bijvoorbeeld geldzorgen, problemen in het gezin of met de gezondheid? Dan helpen medewerkers van de gemeente om te zoeken naar een oplossing. Meld uw kind aan via onze site. Onze medewerkers horen graag hun verhaal en kijken samen naar oplossingen. Kijk op www.lv.nl/kindregeling.

Liever geen contact met de gemeente? De schoolmaatschappelijk werker van Gymnasium Novum, Judith van Marrewijk, denkt graag met u mee. U kunt haar bereiken via email: smw2@gymnasiumnovum.nl.

Nieuws van de ouderraad

De belangrijkste onderwerpen waar de ouderraad de laatste vergadering over gesproken heeft, zijn de toetsvisie van de school en de tafeltjesmiddag/avond. Daarnaast vragen we graag ieders aandacht voor de thema avond. Hierover is op de volgende pagina meer te lezen.

Toetsvisie: de schoolleiding heeft de ouderraad meegenomen in de nieuwe toetsvisie, die er onder andere op gericht is om de stress over toetsen omlaag te krijgen. De toetsvisie staat ook op de agenda van de MR en moet daar ook worden vastgesteld. De ouderraad benadrukte het belang om het nieuwe beleid ter zijner tijd goed te communiceren naar zowel leerlingen als ouders.

Tafeltjesmiddag/avond: de ouderraad is met een tafeltje aanwezig voor ouders die vragen hebben, maar wordt nog niet erg gevonden. We vragen ons af wat we kunnen doen om daar wat zichtbaarder te zijn. Vragen per mail bereiken de ouderraad doorgaans wel goed.

Andere onderwerpen die aan bod kwamen, waren de volle (zware!) schooltassen, de reizen in klas 3, de Novumdagen in de bovenbouw en het ontbreken van rapporten.

Schoolspullenpas van de gemeente Leidschendam-Voorburg

Schriften, pennen, rekenmachines en gymspullen; schoolspullen kunnen veel geld kosten. Als u minder geld te besteden heeft, dan kunt u de Schoolspullenpas aanvragen. U krijgt van de gemeente een pas met geld erop. Hiermee koopt u schoolspullen voor uw schoolgaande kind(eren) bij verschillende winkels in de gemeente. Kinderen op de basisschool kunnen ook één keer in de twee jaar kiezen voor een tablet in plaats van de schoolspullen.

Het aanvraagformulier is beschikbaar van 1 april tot en met 30 juni 2024 via de site van Stichting Leergeld Leidschendam-Voorburg: www.leergeldleidschendam-voorborg.nl/schoolspullenpas. Hier vindt u ook welke winkels meedoen. Uw kind heeft een Ooievaarspas nodig om de Schoolspullenpas aan te vragen. De Ooievaarspas regelt u via www.lv.nl/ooievaarspas.

Let op: de levering van de Ooievaarspas kan 8 weken duren, dus vraag de Ooievaarspas zo snel mogelijk aan.

Save the date!

Thema-avond Ouderraad donderdag 16 mei

Kleine Consultants: verfrissende oplossingen voor grote vraagstukken op kantoor, thuis en op school. Ongeacht complexiteit!

We hebben een druk bestaan. Naast uitdagingen in de professionele omgeving hebben we thuis als opvoeders ook te maken met uitdagingen om onze jonge 'life long learners' intrinsiek gemotiveerd te krijgen en te houden om zich goed voor te bereiden op wat de steeds veranderende maatschappij straks van ze nodig heeft. Ze zijn bij het Novum in goede handen; een solide basis voor een mooie toekomst. Maar wist u dat we ook veel kunnen leren van elkaar?

De Ouderraad nodigt u en uw kind van harte uit voor een boeiende avond voor de volgende generatie en hun begeleiders, waarbij het ontwikkelen en toepassen van probleemoplossende vaardigheden centraal staat. Ontdek de grenzeloze creativiteit en denkracht van kinderen en jongeren!

Onze motivational speaker Bas Warmerdam zal jullie inspireren met een reeks levendige voorbeelden, die aantonen hoe kinderen en jongeren, met hun onbevangenheid en vindingrijkheid, verrassend eenvoudige oplossingen kunnen vinden voor problemen waar volwassenen vaak het hoofd over breken. Bas werkte de afgelopen tien jaar samen met tienduizenden 'kleine consultants' – negen- tot zestienjarigen – aan grote vraagstukken binnen bedrijven en de overheid vanuit zijn bedrijf ConsultingKids. Meer dan 150 organisaties in zes landen boekten successen met zijn aanpak.

Tijdens deze interactieve sessie gaan we aan de slag met actuele kwesties uit jullie eigen school-/werkomgeving en thuis. Of het nu gaat om strategische issues op kantoor of 'operationele uitdagingen' thuis rond weerbaarheid, motivatie of plannen. Je wordt uitgedaagd deze zo te vertalen, zodat zelfs de andere deelnemers, die veranderd zijn in bijvoorbeeld een klas vol tienjarigen, ermee aan de slag zouden kunnen. Ook leerlingen zullen er veel uit kunnen halen: leer hoe je je ouders en leraren zo kan 'manipuleren' dat ze actief oplossingen gaan bedenken hoe jouw leven leuker te maken zonder dat ze het door hebben!

Een sessie die niet alleen leuk en leerzaam is, maar waar samenwerking en vernieuwing centraal staan. Met Bas' unieke aanpak wordt elk probleem een kans om samen te denken, te leren en te groeien. Het haalt de kramp uit jullie meest complexe opgaven. Verfrissend anders aan de slag – klaar om de wereld door een nieuwe bril te bekijken!

De inloop is op 16 mei vanaf 19:30 uur. De workshop start om 20:00 uur in het Atrium. Vooraf aanmelden is niet nodig.

De leden en het mailadres van de ouderraad vind je hier

<https://www.gymnasiumnovum.nl/over-onze-school/organisatie/ouderraad/>

Het Novum in beeld

Oud-leerlingen Daan en Mark zitten in het Brunel Solar Team en kwamen de Nuna11s laten zien.

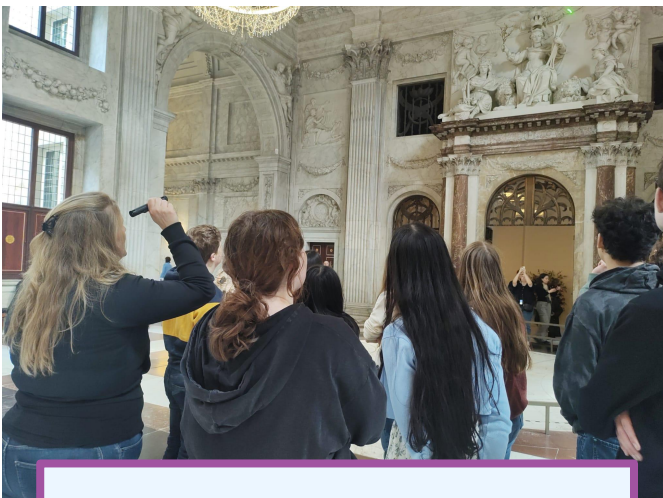
Economie in het amfitheater; het is lente!

Het Pantheon en het Colosseum gemaakt door leerlingen uit klas 1

Klas 1 tekent in het RMO een object na. Ze deden ook een speurtocht.

Klas 5 in het Paleis op de Dam

De Weense wals tijdens de D-A-CH-dag met klas 2